

Tvårtommyndigheten som skyddar strålningen i stället för barnen

Mona Nilsson är en av grundarna av Strålskyddsstiftelsen och har i sitt arbete gång på gång mötts av att Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), som har till uppgift att skydda allmänheten från skadlig strålning, tvärtom skyddar den dokumenterat skadliga strålningen.

Det sägs ofta att en sanning alltid motarbetas kraftfullt innan den blir erkänd som självklar. Detta gäller särskilt då starka ekonomiska intressen berörs.

Sanningen om den trådlösa teknikens hälsorisker och barnens särskilda utsatthet motarbetas kraftfullt av Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) samtidigt som försäljarna av tekniken arbetar hårt för att maximera vinsterna och pressa ut sina trådlösa produkter, på skol- och förskolemarknaden. Skrivelse på skrivelse sänds ut av myndigheten för att skydda industrins intäkter (Ericsson, Apple, TeliaSonera, Tele2, Nokia, Samsung med flera). Dessa storföretag verkar sakna egna resurser att försvara sig mot för dem skadlig information om hälsoriskerna.

GER SKEN AV ATT FÖLJA NORMER
Det handlar förstas inte om att industrin inte har egna resurser att försvara sig – det handlar snarare om att ge sken av att industrin bara följer myndigheternas rekommendationer. I själva verket är det tvärtom. Myndigheterna har redan tidigare flera gånger avslöjats med att dansa efter industrins pipa.

Ett exempel är från år 2003. Dagen efter ett avslöjande reportage i SVT:s Uppdrag granskning blev SSM:s generaldirektör kontaktad av industriföreträdare och Ericssons lobbyfirma Kreab, som därpå anlätades för att starta

en kampanj kallad »Vaccinera mot myter« för att tillbakavisa strålningsriskerna. Samarbetet med Kreab avbröts först efter att undertecknad och Marica Lindblad avslöjade det i Aftonbladet ett halvår senare. Att SSM anlätade Ericssons lobbyfirma stärkte knappast bilden av en myndighet som inte dansar efter industrins pipa.

SSM STÖDDE 3G-MASTER

År 2005 var det dags igen för myndigheten att rycka ut till försvar för industrin. Clas Tegenfeldt hade gjort en strålningsmätning som visade höga nivåer i Värnamo. Lars Nordell från företaget som byggde 3G-master bad då SSM:s Lars Mjones om hjälp med »att reda ut oredan« i Värnamo. De hade tidigare träffats hos mobilbranschens lobbyorganisation MTB (vad Mjones gjorde där är inte utrett). Mjones reagerade direkt och skickade ut ett cirkulärbrev inte bara till Värnamo, utan till alla kommuner över hela landet, som avfärdade riskerna och hävdade att Tegenfeldts mätning var bristfällig.

I oktober 2013 är det dags igen. Den här gången är det Strålskyddsstiftelsens information om risker för barn med trådlös teknik som föranleder myndigheten att än en gång sända ut en skrivelse till alla kommuner för att skydda de trådlösa produkterna i skolorna. Men man nöjer sig inte med det. Ett pressmeddelande

” **Strålsäkerhetsmyndighetens nya tilltag föranleddes av att Strålskyddsstiftelsens informationsbroschyr Uppkopplade barn blivit uppskattad och har distribuerats i stora upplagor till skolor över hela landet med stöd och hjälp av många frivilliga. I något som nästan verkar vara ren desperation kablans en ren lögn ut i ett uppföljande pressmeddelande den 30 oktober. De som lät sig luras var bland andra Ekots nyhetsredaktion som läste upp luren drejeriet från myndigheten, utan att kontrollera om det verkligen stämde.**

kablans också ut för att ingen ska missa »nyheten« att trådlösa nätverk utan problem kan installeras i skolorna och förskolorna.

Inte mindre än tre skrivelser har under de två senaste åren sänts ut från SSM till alla kommunerna i Sverige för att skydda de som producerar trådlös teknik mot risken att allt fler ska inse riskerna för de små barnen.

TAR AVSTÅND FRÅN 1815

Den första skrivelsen som avfärdar riskerna är daterad oktober 2011. Det var några månader efter att Europarådet rekommenderat medlemsländerna i resolution 1815 att informera brett om riskerna, i synnerhet för barnen, samt avstå från trådlösa nätverk i sko-

lor och förskolor. Det var också några månader efter att International Agency For Research on Cancer (IARC) klassat strålningen som möjligen cancerframkallande, klass 2B. Men SSM hävdade på vanligt tvärtommanér att det varken fanns risker eller »någon seriös forskning« som skulle visa risker.

SSM OROAS AV MOTHUGG

I april i år sände Strålskyddsstiftelsen ut en skrivelse till kommunerna som korrigerade SSM:s felaktiga information från hösten 2011. Skrivelsen kan du läsa på www.stralskyddsstiftelsen.se – gå till Fakta – Skrivelser.

Stiftelsens skrivelse oroade en del, verkar det som, eftersom SSM två veckor därpå massut-

sände en ny skrivelse till alla kommuner. I den nya skrivelsen hävdade SSM att världshälsoorganisationen »WHO är tydliga med att exponering för radiovägor från trådlösa datornätverk inte förväntas medföra några hälsorisker«.

LÖGN BLIR TILL SANNING

Genom påståendet vänder SSM än en gång på sanningen eftersom WHO tvärtom är otydliga. Huvudkontoret på WHO under ledning av elingenjören, Emelie van Deventer, vars arbete under många år finansierades av mobilindustrin, hävdar att inga risker skulle finnas. Men å andra sidan bedömde WHO:s cancerforskningsinstitut IARC år 2011 strålningen som »möjlig cancerframkallande«. I samma klass som bly och DDT.

Utan att Strålskyddsstiftelsen hann bemöta denna och andra tvärtombudskap i aprilskrivelsen, sände SSM på nytt ut en skrivelse till alla kommuner den 23 oktober.

Myndighetens nya tilltag föranleddes av att Strålskyddsstiftelsens informationsbroschyr *Uppkopplade barn* blivit uppskattad och har distribuerats i stora upplagor till skolor över hela landet med stöd och hjälp av många frivilliga. I något som nästan verkar vara ren desperation kablars följande lögn ut i ett uppföljande pressmeddelande den 30 oktober:

»Strålskyddsstiftelsens påståenden saknar vetenskaplig grund. ... Det finns ingen vetenskapligt grundad misstanke om hälsoeffekter.«

I stort sett i all information om hälsorisker från Strålskyddsstiftelsen görs omfattande hänvisningar till forskningsresultat som är publicerade i vetenskapliga tidskrifter och som gång på gång visat skadade hjärnceller, huvudvärk och sömnstörningar, försämrat minne och inlärning, ångest och stress, DNA-skador, fri radikalbildning och aggressiva

hjärntumörer. SSM hoppas väl att ingen ska upptäcka att dessa i själva verket finns. Och hittills har de lyckats ganska bra, bland annat hos Ekots nyhetsredaktion som läste upp lurendrejeriet från myndigheten, utan att kontrollera om det verkligen stämde.

SKYDDAR DE ALLMÄNHETEN?

I de här utspelen påstår myndigheten att de skyddar allmänheten från skadliga effekter från strålning. Jag ringde upp Héléne Asp som under-tecknat den senaste skrivelsen och frågade om hon kunde ge ett enda exempel på någon människa som de skyddat genom att avfärda riskerna?

Héléne Asp kunde förstås inte lämna något exempel och när jag frågade om hon ville att jag skulle sätta henne i kontakt med någon av de lärare som blivit sjuka av de trådlösa nätverken i skolorna eller någon förälder till barn som insjuknat, avböjde hon.

De här exemplet visar att tvärtomyndigheten SSM ständigt vänder på ordens betydelse. Låg strålning betyder egentligen hög strålning. Gränsvärden satta med stor säkerhetsmarginal innebär i stort sett inget skydd alls. Inga påvisade effekter betyder en massiv mängd påvisade effekter. Att SSM påstår att man skyddar allmänheten innebär egentligen att man försöker skydda strålningen mot att allmänheten ska få kännedom om riskerna. När de anlitar oberoende experter kan vi vara säkra på att de anlitar experter med ekonomiska förbindelser till industrin, samtidigt som de inte vill lyssna på de som är oberoende eller de människor som skadats.

Enligt regeringsformen ska varje person i offentlig tjänst vara »saklig och objektiv«. SSM:s tjänstemän bryter gång på gång mot kravet på saklighet och objektivitet. Det är än en gång precis tvärtom. Så

länge tongivande medier avstår från att kritiskt granska myndighetens tvärtombudskap kan lurendrejeriet och det därpå följande rättshaveriet fortsätta.

Björn Gillberg konstaterade redan 1988 i boken *Mord med statligt tillstånd* att allmänheten inte kan lita på myndigheterna. Bokens titel och följande citat har aldrig känts lika aktuellt som nu:

»Allmänheten förleds att tro att allt är under kontroll eftersom ett flertal statliga myndigheter har skapats för att skydda allmänhetens hälsa. I många fall har dessa myndigheter snarare ingått en konspiration med de företag de är satta att bevaka och systematiskt gett allmänheten felaktig information eller förtigt fakta.«

FÖRKLARINGEN

FINNS PÅ NÄRA HÅLL

Förklaringen till att myndigheterna betar sig så bakvänt kan hittas hos industrin. Världsettan på försäljning av mobilbasstationer Ericsson, som år 2012 omsatte 227 miljarder kronor, skriver exempelvis under avsnittet »risker« i årsredovisningen:

»Upplevda risker eller nya vetenskapliga rön om skadliga hälsoeffekter av mobiltelefoner och mobiltelefonutrustning kan emellertid påverka oss negativt genom minskad försäljning eller rättsliga processer.«

Mona Nilsson

Redaktionen tackar

Flera medlemmar har tackat för tidningen och hört av sig med uppmuntrande kommentarer. Redaktionen tackar för dessa och andra positiva reaktioner som nått oss.

Vi passar även på att önska ett gott nytt 2014.

Vi ses igen med nästa nummer i mars. Det lovar vi.

Red.

ORDFÖRANDEMÖTET

FORTSÄTTNING FRÅN SIDAN 5 och spara tid för alla. Itk-gruppen arbetar med förbättringar inom detta område. ta och spara tid för alla. Itk-gruppen arbetar med förbättringar inom detta område.

Föreningarna önskar hjälp med att få fler att delta i föreningsarbetet och även ingå i styrelsen. De olika grupperna som idag arbetar med olika frågor fungerar inte alltid helt tillfredsställande medan andra fungerar väldigt bra.

Vi behöver ta reda på vad som gör att vissa grupper fungerar så bra. Namnbyte till bara »grupp« är önskvärd då det klingar mindre arbetsamt.

Idag läggs ett alltför stort ansvar på grupperna/styrelserna. Vi bör vara tydliga till exempel med att boendegruppen inte kan ordna boenden. Det kanske också bör bli möjligt att få vara en resurs i gruppen utan att delta i möten, utan bara vara en resurs vid behov. En »blänkare« i Ljusglimten kanske kan leda till att vi får fler deltagare i grupperna.

My Brottom önskar deltagare till vårdgruppen.

MARIANNES AVSLUTNING

Preliminär plats för nästa årsstämma är Krämö, en ej elektrifierad ö utanför Trosa (se separat reportage). Det är en båtresa på 20 minuter till ön. Mötet är planerat till 24 maj.

Marianne Ketti avslutade mötet optimistiskt.

– Det är snart valår och redan nu bearbetar styrelsen politiker, och uppmanar alla föreningarna att göra detsamma. Passa på när rikspolitiker besöker länet och jobba även med era lokala politiker.

Marianne Ketti avslutar två energigivande och positiva dagar med följande ord:

– Lagg ner alla strider, låt dessa känslor rinna av dig som vattnet på en gäs och lägg energi på att ta dig framåt. ■